מנחה־עורכת פאר
מהרדיו לטלוויזיה

מאחרי המסך

3 סרטים בראש־השנה

הכל עובד הפוך בטלוויזיה הישראלית. בשנים שעברו היו הנהלת הטלוויזיה, וזו של התוכנית־בעיברית, עוסקות במשך חודשים ארוכים בהכנת שידורים מיוחדים לחגים השונים, בעיקר לראש־השנה, והתוצאה היתה: תוכניות כבדות, משעממות, המאלצות את האצבע ללחוץ על המתג של תחנות ירדן.

השנה מתגלית הטלוויזיה כי מפאת חוסר תקציב לא הוכנו תוכניות מיוחדות לראש־השנה, והפלא־ופלא — מובטח חג נעים ומהנה. לפחות בכל הנוגע לטלוויזיה.

שלושה סרטים מבטיחה הטלוויזיה ב־ערב ראש־השנה, ובחג עצמו. הסרט הנפלא של **דויד המינגס** ו**אנסה רדג־רייב**, מורגן, שהוצג לפני שנים רבות על מסך הקולנוע; סרט מסידרת קולומבו; וסרט־מתח שעדיין לא נבחר.

ואי־אפשר, כמובן, בלי תוכניות־דת. ב־ערב־החג יציין את ראש־השנה זמר הפרברים **ג'קי אלקיים**, שיופיע בתוכניתו של הרב **שמואל הכהן־אבידור**. בחג עצמו צפוייה מהדורה נוספת של המבדיל.

שלוש הפקות עצמיות של הטלוויזיה, מבטיחות שלא להכביד על החג. האחת: כל המנגינות עם **משה וילנסקי**, העשויה להיות תוכנית מעניינת, אם **נועם שריף** יקפיד שלא לברבר ולא לעצבן את הצופים. השניה: מסידרת־תוכניות על הדשא, בהנחייתו של **אליהו הכהן**, שותפו של **דן אלמגור** מתוכניות הנוסטלגיה. התוכנית תתקיים הפעם בקיבוץ מעברות. השלישית: שלושה מערכונים של **שלום עליכם**, בהופעת־יחיד של השחקן **גידעון שמר**. תוכנית זו היא משל המפיק־במאי **יעקוב אסף**, ויש סיכויים שתהיה מהנה.

עדנה פאר תחתרה ב„עלי כותרת"

בסודי־סודות. בעיקר בגלל היראה מזעמו של **ירון לונדון**, מכינים עתה בטלוויזיה תוכנית שבועית חדשה שתעסוק בראיונות, אשר לירון לונדון לא יהיה בה חלק והיא תתחרה בעלי־כותרת שלו.

את התוכנית תביים ותנחה **עדנה פאר**, אחד מעורכות־התוכניות המעולות ביותר ברדיו אשר תוכניותיה, להבדיל מאלה של לונדון, חודרות לעומק ומובאות לשידור רק לאחר מחקר מעמיק ובצורה אינטליגנטית. את התוכנית תפיק האחראית על ההפקה בטלוויזיה, **נעמי קפלינסקי**.

בשעתו הציעו לירון לונדון לקחת כעוזר־כנגדו את **עדנה פאר**, אשר לאחר בחינת־מסך שנערכה לה התברר כי היא לא רק כישרונית אלא גם פוטוגנית מאד, ואהודה על המצלמה. לונדון חשש לקחת את פאר, פן תגזול ממנו את הבכורה בתוכנית, וויתר עליה.

אין ספק כי כל תוכנית שתערוך ותגיש עדנה פאר, תכה שוק על ירך את עלי כותרת, כל עוד לונדון הוא העורך והמגיש של תוכנית זו. בטלוויזיה חוששים, כי כאשר ייוודע על תוכניתה החדשה של פאר, יקים לונדון צעקות מחשש לתחרות בין שתי התוכניות, וינסה לחבל בלידתה של התוכנית החדשה.

מחללים את זכר הנופלים

על יחסה של רשות השידור לכל שאר הדברים, אפשר ללמוד מיחסה שלה אל לוח־הזיכרון לנופלים מקרב עובדי הרשות, הניצב בפתח בניין הנהלת רשות השידור, בית חוטי ירושלים.

לוח־הזיכרון, מן העדינים והיפים בארץ, הוצב במקום שבו רואה אותו כל הבא לעבודה. מנכ"ל הרשות, **יצחק ליבני**, עובר ליד הלוח לפחות שש פעמים ביום.

הלוח עוצב בטעם ועלה בכסף רב, אך האותיות עם שמות הנופלים לא הודבקו כהלכה. מדי פעם נופלת אות נוספת מהלוח, ויצרת עיוותים של שמות אשר לולא קדושת שם נושאיהם אפשר היה רק לגחך למראיהם.

אולם לאיש ברשות־השידור לא איכפת. כבר יותר משנתיים מבטיח ליבני, אישית, לכל מי שמעיר לו, כי העניין יסודר, ועדיין מחולל לוח־הזיכרון של נופלי רשות השידור.

שחקנית רומן
מביקורת למישחק

המפגרים לימדו את לונדון לראיין

מלבד החידוש שבעצם ריאיון אנשים מפגרים בטלוויזיה, היו הראיונות של **ירון לונדון** עם המפגרים, בעלי כותרת האחרון, רדודים לגמרי, כמו מרבית הראיונות של לונדון. אולם למי שהיה באולפן, יום קודם לכן, נגרמה חווייה גדולה.

לונדון ערך את הראיון שלו עם אורחיו מאקי"ם ארבע פעמים, עד שהוא והבמאי החליטו שהראיון טוב. אחרי שהמצלמות חדלו לצלם והתוכנית נסגרה, המשיך לונדון לשוחח עם ארבעת המפגרים. השיחה היתה בלתי־מחייבת, ללא מצלמות וללא סכנה שהיא תשודר, ולונדון היה ניגוח, לא ניסה לכבוש את המסך באישיותו המזהירה להוכיח לכולם שהוא הרבה יותר חכם ממרואייניו.

ארבעת המפגרים לימדו את לונדון פרק בראיון. כאשר הוא לא השוויץ עוד, הם נפתחו בפניו וסיפרו את קורותיהם ובעיותיהם, כל מה שהם לא עשו קודם לכן. סיפור שהעלה דמעות בעיני כל מי שנכח באולפן.

אין ספק כי אילולא היה פחד המצלמה על לונדון, היה גם הציבור הרחב זוכה לחזות בתעודה אנושית מרתקת זו.

החתיכה של משה קול

כבר מזמן לא זכתה הופעת טלוויזיה למחמאות שרי־הממשלה, כפי שזכתה לה נערת מס־הערך־המוסף, הצעירה הבלונדית, המחייכת לפעמים בתשדירי־השירות היומיים של מישרד־האוצר. נראה שהיא עשתה על השרים רושם רב יותר מאשר על הקהל.

שר־התיירות **משה קול** לא יכול היה שלא לשאול את שר האוצר **יהושע רבינוביץ** על החתיכה הבלונדית של האוצר. אולם מה ששר התיירות לא ידע הוא שהוא מכיר את **ציפורה רומן**, היא הנערה המופיעה על המסך, דווקא בזכות בעלה, אילן. **אילן רומן** הוא אחת הדמויות הבולטות בירושלים, בעיקר מאז הפך מנהלה של קבוצת הכדורגל של בית"ר ירושלים. אולם עוד קודם־לכן עסק אילן בנושאי תיירות, והוא מפעיל כמה מועדונים לתיירים, ביניהם המועדון הוותיק ביותר, מועדון החאן.

ציפורה, המופיעה בסירטונים, היא עיתונאית שבועון־נשים, כותבת בו בעיקר על נושאי טלוויזיה, ונבחרה על־ידי מפיקי הסירטונים בעקבות היכרות בבניין הטלוויזיה.

חדשות בטלוויזיה הלימודית

מערך־תוכניות חדש לחלוטין הוכן על־ידי הטלוויזיה הלימודית לקראת שנת־הלימודים החדשה.

בהתייעצות ותיאום עם מחנכים ואנשי־טלוויזיה, הוכנו תוכניות חדשות, שופרו התוכניות הקיימות ובעיקר הושם הדגש על דרך ההגשה.

המהפכה השקטה שנעשתה בטלוויזיה הלימודית, תוכיח שוב מה גדול הפער בין תחנת־טלוויזיה זו לבין הטלוויזיה הכללית.

עין לציון

● פלטנריזם בהסחדרות

בכל פעם שאני רואה כתבה של חיים פלטנר על דיון בהסתדרות, אני בטוחה שכבר ראיתי אותה, כי כל כתבותיו נראות בדיוק כך:

בפתיחה, כמה „שוטים" (צילומים) של אנשים משועממים יושבים בכיסאותיהם, כשברקע אומר פלטנר משהו בקול חדגוני ומשעמם. אחרי זה יש „קלוז־אפ" (צילום מקורב) של דויד לוי מחליכוד (ימין), האומר משהו לא חשוב במשך 10 שניות. אחרי זה „פאן (תנועת מצלמה לצדדים על פני היושבים באולם, כשברקיע מחלך קולו של פלטנר „בה—בה—בה—בה—בה—בה". אחר־כך „קלוז־אפ" של יאיר צבן ממוקד (שמאל), האומר גם הוא משהו לא־חשוב במשך 7 שניות, ומייד שוב „פאן" מבומבם, ומייד ל„קלוז־אפ" של ירוחם משל, האומר גם הוא משהו לא חשוב אבל במשך 15 שניות לסיכום, וגם פלטנר מסכם אחריו ב„פאן" ארוך ומבומבם עד חסוף.

אילו לפחות היו משדרים בכל פעם אותה הכתבה, ומדביקים לה רק סאונד חדש! אבל לא — אני שמח לב, בצילומים הרחבים, שיש שינויים קלים באנשים. כך שחבן־אדם הזה, פלטנר, באמת עובד. איזה ביזבוז!

● קושניר שירות

כתבתו של אברהם קושניר ב„יומן השבוע" על הסיכסוך ב„אלקו" היתה גם היא מלאכת־מחשבת של איך־לא־לעשות־כתבה.

לצורך פתיחה (וסיום עם משמעות) השתמש קושניר בפיוט השאבלוני של האדם הבודד (במיקרה זה — השומר) אל מול חריקנות (במיקרה זה — המיפעל הריק), פתיחה המסמלת, כנראה, את צופה־הטלוויזיה מול כתבה ריקה ומשעממת.

ואכן, חוץ מ„שוטים" ארוכים של כיסאות ריקים ומכונות עטופות בניילון, לא הסבירה הכתבה על מה הסיכסוך, איך פרץ, כיצד התפתח, מה דרישות הפועלים — כלום. ריק.

לעומת זאת עשה קושניר מלאכתו קלה, כשנטל קטעים מנאום נציג הפועלים, שלא נאמרו דווקא לצורך הכתבה, ונתן לבעלי־המיפעל ולמנהלו להשיב אחת לאחת על קיטעי הטענות שבנאום ולפוצץ אותן — מבלי להניח לנציגי־העובדים להשיב לדיברי המנהלים.

ללא כל בושה עודד קושניר ותמך בצד האחד, זה עם הכסף, של הסיכסוך, ואף נתן לבעלי־המיפעל לסכם את הכתבה בחירואיקה מסוג „צריך פיריון, ייצור וייצוא!"

כך שבסוף הכתבה היתה חסרה רק הכתובת „הוגש על־ידי התאחדות התעשיינים", כדי להבהיר את השירות שעשה קושניר.

● סקופ מול בלוף

לעומת זאת חיה באותו „יומן השבוע" סקופ עיתונאי של ממש, שהביא נסים מישעל: מאיר עמית, שהיה ראש חמוסד בשנות ה־60, סיפר ששר הביטחון לשעבר, משה דיין, נטה לוותר (העדינות הזאת...) על אסירי „הפרשה" לאחר מילחמת ששת־הימים.

אלא שהכתבה כולה, שעסקה בספיחי הפרשה המפורסמת, היתה מבולבלת לחלוטין, ונראתה כאילו נתפרה בגסות משתי כתבות שונות — האחת ראיון אינטלגנטי ולוחץ עם מאיר עמית, והשנייה מונולוג משולש, נרגש אך חסר הכוונה, של אסירי „הפרשה" המשוחררים.

כי בעוד שמישעל שאל ולחץ את עמית, הרי בשיחה עם ויקטור לוי, רוברט דסה ומרסל נינוי שימש כמיקרופון בילבד, ונמנע מלשאול שאלות הכרחיות, שהתחייבו מדיברי השלושה.

כך לא שאל למה התכוון בן־גוריון, כשאמר להם ש„מכרו

קושניר

פריי

אותם", איך זה שנשלח אליהם נוכל (כדיבריהם) כמפקד, ושאלות אחרות. רק שאלה אחת מותר, כנראה, לשאול — למה לא מעמידים לדין את אברי אלעד!

וגם כאן, לצערי, נראה שיש מי שאומר איזה שאלות לשאול ואיזה לא, וכתבי הטלוויזיה ממשיכים לתת את השירות.

● מיפגש ללא בירבורים

סוף־סוף רוויתי פעם אחת נחת מתוכנית „מיפגש". הפעם היתה זו תוכנית על „תיאטרון האילתור", בהנחיית פיטר פריי ובהשתפות חמישה שחקנים וקחל.

סוף־סוף פעם אחת „מיפגש" ללא הסברים (מהו איל־תור?), ניתוחים (האילתור כבבואה למציאות האכזרית), הרגשות (כשאני מאלתר אני חש כמו מעיין מפכה), תיאורים (האילתור הוא הקוף שבמחט התיאטרון המודרני), חוויות (ראיתי פעם אילתור בסאן־פרנציסקו, וזו היתה חווייה אמיתית) או דיעות (הגיע תור־הזהב של האילתור התיאטרלי הפאראללי למחזאות מחד ולמציאות מאידך).

כל זה לא היה הפעם. תחת זאת היתה עבודה שהמחישה הכל. וכך, ללא בירבורים, ומבלי לגלוש לחמשכיות יתר, הגיש פריי תוכנית מלאת־קצב, מרתקת ומהנה. תוכנית שכשנסתיימה, השאירה בפה טעם של „עוד", ואין מחמאה גדולה מזו.

צופיה